

OCTAVIA E.
BUTLER'S
PARABLE OF
THE SOWER

Toshi Reagon
Bernice Johnson Reagon

HOLLAND
FESTIVAL

INHOUD

CONTENTS

INFO & CONTEXT 2

CREDITS 3

ARTIST STATEMENT 6

ARTIST STATEMENT 7

PARABLE OF THE SOWER: PORTRET VAN EEN PROFEET 8

PARABLE OF THE SOWER: PORTRAIT OF A PROPHET 11

OVER DE ARTIESTEN 14

ABOUT THE ARTISTS 16

HOLLAND FESTIVAL 2018 20

WORD VRIEND 22

JOIN US 22

COLOFON 24

COLOPHON 24

INFO

WO 20, DO 21 JUNI 2018
WED 20, THU 21 JUNE 2018

aanvang starting time
20:30
8.30 pm

locatie venue
Muziekgebouw

duur running time
2 uur, geen pauze
2 hours, no interval

taal language
Engels (Nederlandse boventiteling)
English (Dutch surtitles)

parableopera.com

CONTEXT

inleiding introduction
door by Mitchell Esajas & Jessica De
Abreu
19:45-7.45 pm
Foyerdeck I

meet the artist: het laatste woord
meet the artist: the last word
Het Laatste Woord is een nagesprek
waarin toeschouwers hun eigen observa-
ties en gedachten met de kunstenaars en
elkaar uitwisselen.
The Last Word is a discussion in which
spectators exchange their own observa-
tions and thoughts with the artists and
each other.

met with Toshi Reagon
onder leiding van led by Simone van Hulst
& Marieke Dijkwel
do 21 juni – na de voorstelling
Thu 21 June – after the performance
Foyerdeck I

CREDITS

gebaseerd op de romans

based on the novels

Parable of the Sower en *and Parable of the Talents* door by Octavia E. Butler met dank aan de nalatenschap van courtesy of the estate of Octavia E. Butler

creatie, muziek, liedteksten

creation, music, lyrics

Toshi Reagon, Bernice Johnson Reagon

regie direction

Eric Ting

muzikale leiding music direction

Toshi Reagon

tourleiding, extra encensering

touring direction and additional staging

Logan Vaughn

choreografie choreography

Millicent Johnnie

toneelbeeld set design

Arnulfo Maldonado

kostuums costume

Dede M. Ayite

licht light

Christopher Kuhl

programmering licht light programming

Devin Cameron

kunstinstallatie art installation

Abigail Deville

geluidssysteem audio systems

John Kemp

techniek voorgebouw

front of house engineer

Benjamin Furiga

geluidstechniek audio technique

Laura Brauner

productieleiding

production management

Davison Scandrett

inspiciënt production stage management

Dee Dee Katchen

coproducent associate producer

Alyssa Simmons

uitvoerend producent executive producer

Meiyin Wang

met with

Tariq Al-Sabir, Afi Bijou, Heather Christian, Curtiss Cook Jr., Tomas Cruz, Helga Davis, Carla Duren, Toussaint JeanLouis, Morley Kamen, Karma Mayet, Josette Newsam-Marchak, Diana Oh, Toshi Reagon, Shayna Small, Jason Charles Walker

band band

Bobby Burke, slagwerk percussion
Fred Cash Jr, bas bass
Juliette Jones, viool violin
Malcolm Parson, cello cello
Adam Widoff, gitaar en keyboard
guitar and keyboard

The Pre-Show Soundscape

bevat muziek van includes the music of
Bernice Johnson Reagon, Jason Moran,
Meshell Ndegeocello, Arooj Aftab,
Climbing PoeTree, Alicia Hall Moran

verslaggever news reporter

J. Bob Alotta

productie production

Wise Reagon Arts LLC and Meiyin Wang

met toestemming van de erfgenamen**van courtesy of the estate of**

Octavia e. Butler

in opdracht van**originally commissioned by**

The Public Theater en and The Arts Cen-
ter at NYU Abu Dhabi

mogelijk gemaakt met ondersteuning van**made possible with funding by**

New England Foundation for the Arts'
National Theater Project

hoofdfonds lead funding

The Andrew W. Mellon Foundation

**ontwikkeld met steun van developed with
support by**

The Public Theater, Baryshnikov Arts
Center, NY, Apollo's Salon Series Program

fiscale ondersteuning**fiscally sponsored by**

Cal Shakes

De regisseur en choreograaf zijn leden
van de the director and choreographer
are members of the Stage Directors and
Choreographers Society, a national thea-
trical labor union

leadership circle

Kobi Conaway and Andrew Owen,
Dominique Bischoff Brown, Jacqueline
Woodson, Margot Kenley, Dr. Lisa M
Coleman, M. Kirksey & T. Wynder, Amy
Laura Cahn, Barbara Luciani, Brown
Estate, Lanita Foley

wereldpremière world premiere

The Arts Center, NYU Abu Dhabi,
9 november 2017

SETTING

deel 1 part 1

De gated community Robledo, een buitenwijk van Los Angeles, CA, in de nabije toekomst.

The walled community of Robledo, a suburb of Los Angeles, CA, in the near future.

deel 2 part 2

Later, op de weg noordwaarts.

Later, on the road north.

ROLVERDELING CAST

talenten talents

Carla Duren, Helga Davis, Toshi Reagon

deel 1 part 1

Rev. Olamina	Jason Charles Walker
Lauren Olamina	Shayna Small
Keith Olamina	Curtiss Cook Jr.
Cory Olamina	Karma Mayet
Harry Balter	Tomas Cruz
Richard Moss	Tariq Al-Sabir
Zahra Moss	Afi Bijou
Joanne Garfield	Morley Kamen
Tracy Dunn	Heather Christian
Mrs. Sims	Josette Newsam-Marchak
Wardell Parish	Toussaint JeanLouis
Mrs. Hsu	Diana Oh

deel 2 part 1

The Ancestors	Jason Charles Walker, Josette Newsam-Marchak
Lauren Olamina	Shayna Small
Harry Balter	Tomas Cruz
Zahra Moss	Afi Bijou
Travis Douglas	Tariq Al-Sabir
Gloria Natividad	
Douglas Karma Mayet	
Jillian Gilchrist	Heather Christian
Allison Gilchrist	Morley Kamen
Grayson Mora	Curtiss Cook Jr.
Emery Tanaka	
Solis	Diana Oh
Taylor Franklin	
Bankole	Toussaint JeanLouis

ARTIST STATEMENT

Voor mijn moeder en mij is de zang het belangrijkste in onze stukken. Alle arrangementen draaien om de stem. Wij zien het zo: als je wordt gedwongen je land te verlaten en afstand te doen van je rechten, naam, volk en religie en als je onophoudelijk aanvallen te verduren krijgt, dan wordt het geluid dat je lichaam kan maken je thuis. Je waardigheid blijft behouden in je instrument. Het fungeert als een pomp die alles diep van binnenuit omhoog stuwt, aangestuurd door de mechanica van je stembanden, tong en mond.

De liedjes in *Parable of the Sower* beslaan drie eeuwen zwarte muziek – muziek en tekst die je helpen de weg te vinden in het donker, die je naar een rivier om uit te drinken, of naar de vrijheid leiden. We maken gebruik van de complexiteit en rijkdom van de muziek, die van de radar verdween en weer terugkeerde en weer verdween, opnieuw en opnieuw.

In *Parable of the Sower* hebben we te maken met een meisje uit de 21ste eeuw dat weet dat ze in de problemen zit. Lauren Olamina is de dochter van een baptistenprediker met religieuze en muzikale teksten die teruggrijpen op de 19de eeuw en de oude bijbelteksten. Ze probeert afstand te nemen van haar vader en zijn volgelingen, omdat ze beter begrijpt wat we in deze eeuw moeten weten en moeten verkondigen: jezelf achter muren verbergen geeft slechts de illusie van veiligheid. Ware veiligheid vraagt om barrières die geslecht worden, de creatie van een gemeenschap en om verandering.

De muziek zit in de stem van Lauren Olamina, een kind van de 21ste eeuw, omdat haar stem beschikbaar is als schuilplaats voor haar nieuwe Woord. Ze creëert een nieuwe manier om door de wereld te reizen, met dezelfde kwetsbaarheid als haar voorouders. Alle muziek ontstond vanuit deze tekst, die de gemeenschap om Lauren heen nodig heeft om vooruit te komen. We vertalen traditionele muziek naar de 20ste en 21ste eeuw. We creëren een hybride geluid dat de nieuwheid en de gevaren van Laurens reis vergezelt.

Toshi Reagon

*All that you touch
you Change.*

*All that you Change
Changes you.*

*The only lasting truth
is Change.*

*God
is Change.*

ARTIST STATEMENT

For my mother and me, the essential thing in our pieces is the singing. All of the musical arrangements center around the voice. To us, when you are taken from your land and stripped of rights, your name, your people, your religion and assaulted relentlessly, your home is the sound your body can make. Your dignity rescues itself in the shelves of your instrument. From your most central place it pushes up like a pump and into service by the mechanics of your vocal chords, tongue and mouth.

In *Parable of the Sower*, the songs span over three centuries of Black music – music and text that help you find your way in the darkness, or lead you to a river to drink or guide you to freedom. We are taking advantage of the complexity and richness of the music as it traveled into the wilderness and out and back in over and over again.

In *Parable of the Sower* we are dealing with a 21st century girl who knows she is in trouble. Lauren Olamina is the daughter of a Baptist preacher whose religious and musical lines come out of the 19th century and from the ancient Text of the Bible. She struggles to separate herself from her father and his followers because she intuits what we in now know and must proclaim: hiding behind walls is only the illusion of safety. True safety lies in breaking down barriers, creating community and making change.

We put the music in the voice of Lauren Olamina because she is a 21st century child and her voice is available to be the shelter for her new Text; a new way of moving through the world with that same vulnerability that her ancestors did. We put all of this music around this charter and around the communities around her because they need it to travel forward. We bend traditional music into 20th and 21st century shape, we create sonic hybrids to accompany the newness and dangers of Lauren's journey.

Toshi Reagon

*All that you touch
you Change.*

*All that you Change
Changes you.*

*The only lasting truth
is Change.*

*God
is Change.*

PARABLE OF THE SOWER: PORTRET VAN EEN PROFEET

door Vincent Kouters

Een illegale drug met gewelddadige bijwerkingen verspreidt zich onder de bevolking, drinkwater wordt schaars, geweld neemt toe, het verschil tussen arm en rijk wordt groter, nieuwe vormen van slavernij ontstaan en de politici die dit alles zouden kunnen afremmen, zijn meer geïnteresseerd in zichzelf dan in de bevolking. In de dystopische sciencefictionroman *Parable of the Sower* van Octavia E. Butler staat de wereld een droefgeestig lot te wachten vanaf het jaar 2024. Butler schreef de roman in 1993. Nu, in 2018, is de waarschijnlijkheid van haar sombere voorspelling niet alleen toegenomen, maar is een aantal van de bovenstaande dingen zelfs al in gang gezet. *Parable of the Sower* is er alleen maar angstaanjagender op geworden.

Butler is een Afro-Amerikaanse sciencefictionschrijfster, geboren in Pasadena, Californië. Haar debuutroman *Patternmaster* verscheen in 1976. Een van haar meest succesvolle romans is *Kindred* (1979). Hierin behandelt ze de uit de sciencefiction bekende voorvaderparadox, ingebed in een verhaal over slavernij. De roman is exemplarisch voor Butlers oeuvre, dat thema's als ras, klassenverschil, gender en macht combineert met fantastische elementen zoals tijdreizen, buitenaardse wezens, wetenschappelijke experimenten en telekinese.

Dit geldt ook voor *Parable of the Sower*, in essentie een coming-of-age-verhaal over een zwart meisje in de Verenigde Staten. Het boek raakt aan feministische, theologische en utopische thema's. En tegelijkertijd is het sciencefiction. De titel verwijst naar de Bijbel, naar het verhaal van de zaaier. Hierin vertelt Jezus over een boer die zijn akker bezaait. Een deel van het zaad valt op het pad en wordt opgegeten door vogels, een ander deel valt op steen en kan niet groeien, nog een ander deel valt tussen de distels, die de jonge plantjes verstikken. De rest van het zaad valt in goede aarde en komt tot bloei.

Hoofdpersoon in *Parable of the Sower* is Lauren Oya Olamina, een vijftienjarig meisje dat met haar vader en stiefmoeder in Robledo, een afgeschermd gemeenschap buiten Los Angeles anno 2024, woont. Haar vader is professor en predikant. Klimaatverandering en de illegale drugs hebben van de stad een instabiele en gevaarlijke plek gemaakt en daarom hebben de bewoners van de wijk waar Lauren woont een muur om hun deel van de stad gebouwd. De bewoners verlaten hun wijk enkel gewapend. Lauren besluit om te vluchten als de situatie onleefbaar wordt.

Lauren is een intelligent en gevoelig meisje. Ze heeft *hyperempathie*, waarschijnlijk omdat haar moeder drugs gebruikte tijdens de zwangerschap. Ze voelt wat andere mensen voelen, wat het voor haar moeilijk, zo niet onmogelijk maakt om tegenstanders te bevechten. Alles wat ze een ander aandoet, doet ze ook zichzelf aan. Bovendien is Lauren bezig haar eigen levensbeschouwing te formuleren. Ze noemt deze 'Earthseed'. Daarin stelt ze God gelijk aan verandering, chaos en twijfel. Verspreid door *Parable of the Sower* staan fragmenten van een nieuwe heilige tekst. Het uiteindelijke doel van haar levensbeschouwing is om de mensheid voor te bereiden op een transitie naar een andere planeet.

Het lukt Lauren, in tegenstelling tot veel van haar vrienden en familie, om te ontsnappen als het geweld de overhand neemt in haar oude wijk. Lauren en een aantal andere overlevenden verenigen zich en beginnen naar het noorden te lopen. Zij worden de eerste volgelingen van Earthseed.

Butler schreef een Bildungsroman. Lauren is in het begin nog een brave tiener die haar ouders netjes helpt in de kerk en op school. Gedurende de roman begint ze steeds meer voor zichzelf te denken, ontwikkelt ze haar eigen levensbeschouwing en moet ze haar eigen overlevingsstrategie uitdokteren. Ze praat hierover met haar vader en mag op de school waar haar stiefmoeder werkt, vertellen over haar ideeën. Uiteindelijk blijkt ze een geboren leidster die een groep met volgelingen beschermt, ondanks haar hyperempathie, en weg van de rampplek, richting een mogelijke veilige haven leidt.

Parable of the Sower is het portret van een profeet. Het boek is opgebouwd uit dagboekfragmenten over de reis die Lauren met haar volgelingen maakt. Daartussen staan delen van een heilige tekst die Lauren geschreven zou hebben en die in de toekomst – nadat Lauren overleden is – op allerlei manieren geïnterpreteerd kan worden door haar volgelingen. *Parable of the Sower* is in wezen de heiligverklaring van Lauren. Maar deze Lauren is geen puritein of onbereikbare god. Ze is bovenal menselijk: ze steelt indien nodig, ze heeft seks als ze dat wil, en haar levensbeschouwing is gericht op overleven in plaats van op het

verkondigen van regels en absolute waarheden. Verandering is de enige constante. Wat de mensen moeten leren om te kunnen overleven, is simpelweg om positief te reageren op die constante verandering, waarmee verandering een uitnodiging wordt om creatief en productief te zijn, om compassie te hebben, om leed en twijfel toe te laten in het leven en te zien als voorwaarde voor liefde en geluk.

Net als het verhaal van de zaaier eindigt het boek positief. Er wordt een veilige plek gevonden, voorlopig althans, en de zaadjes die Lauren met Earthseed plantte, ontkiemen. Of de mensheid gered is, blijft onbeantwoord, maar er bestaat een kans dat mensen nader tot elkaar zijn gekomen, dat ze een manier hebben gevonden om beter met elkaar te communiceren. De hoop bestaat dat ze ooit een veilige thuishaven zullen vinden, of dat nu op een andere planeet is of op deze. Butler nodigt in *Parable of the Sower* haar lezers uit om na te denken over de mogelijkheden die de mensheid heeft als het, op een verontrustend realistische manier, fout gaat met deze planeet.

PARABLE OF THE SOWER: PORTRAIT OF A PROPHET

by Vincent Kouters

An illegal drug with violent side effects has spread throughout the population; drinking water is scarce, violence escalates, the difference between rich and poor increases, new forms of slavery emerge and the politicians who could halt this decline seem to be more interested in themselves than in the general population. In Octavia E. Butler's dystopian sciencefiction novel *Parable of the Sower*, a dangerous fate awaits the world starting from the year 2024. Butler wrote the book in 1993. Now, in 2018, the likelihood of her dark forecast has not only grown, a number of the aforementioned predictions have already come to pass. Recent developments serve to make the *Parable of the Sower* even more chilling.

Butler was an African American science fiction writer born in Pasadena, California, whose debut novel, *Patternmaster* appeared in 1976. *Kindred* (1979), one of her most successful books, deals with science fiction's familiar grandfather paradox, embedded within a story about slavery. The novel exemplifies Butler's oeuvre, which combines such themes as race, class difference, gender, and power, with fantastic elements including time travel, extra-terrestrials, scientific experimentation and telekinesis.

The same can be said for the *Parable of the Sower*, essentially a coming-of-age story of a young black girl in the United States. The book touches on themes of feminism, theology and utopia, while, at the same time, remaining science fiction. The title refers to the Bible, to the parable of the sower. In it, Jesus tells the story of a farmer sowing his fields. Some of the farmer's seeds fall on the path and are eaten by birds, some land on the rocks and cannot grow, while others fall among thistles which choke the young plants. The rest of the seeds fall on fertile ground and flourish.

The protagonist in the *Parable of the Sower* is Lauren Oya Olamina, a 15-year-old girl who lives with her father and stepmother in Robledo, a gated community outside Los Angeles in the year 2024. Her father is a professor and a preacher. Climate change and the illegal drugs have made the city a volatile and dangerous place, which is why the residents of Lauren's neighbourhood have built a wall around their district. They never leave the enclave unarmed. Lauren resolves to escape if the situation ever becomes intolerable.

Lauren is an intelligent and sensitive young woman. She has the gift of *hyper-empathy*, possibly as a result of her mother's use of drugs during pregnancy. Lauren can feel what other people feel, and that makes it difficult, if not impossible, to stand up to her opponents. Everything she does unto others, she also does to herself. Moreover, Lauren is busy formulating her philosophy of life, called Earthseed. In it, she equates God with change, chaos and uncertainty. Fragments of this sacred new text are scattered throughout the *Parable of the Sower*. The ultimate goal of her philosophy of life is to prepare humanity for a transition to another planet.

Lauren, unlike many of her friends and family, manages to escape when violence erupts in her old neighbourhood. She joins some other survivors and begins the trek towards the north. The group becomes Earthseed's first followers.

Butler's book is a Bildungsroman: at its start, Lauren is a well-behaved teenager who politely helps her parents in church and at school. In the course of the novel, she increasingly thinks for herself, develops her philosophy of life, and maps out a strategy for survival. Lauren discusses this with her father and is invited to explain her ideas at the school where her stepmother works. She ultimately evolves into a born leader, who uses her hyper-empathy to protect a group of disciples, leading them out of the disaster zone towards a potential safe haven.

The *Parable of the Sower* is the portrait of a prophet. The book is built around fragments from a diary documenting Lauren's journey with her disciples. Interspersed are excerpts from a sacred text written by Lauren, which, in the future – after Lauren's death – can be interpreted in various ways by her followers. In fact, the *Parable of the Sower* is a declaration of Lauren's sainthood. But this Lauren is not a puritan or unattainable god. More than anything, she is human: she steals if she needs to, she has sex when she wants, and her philosophy of life is aimed at survival, not at the proclamation of strict rules and absolute truths. Change is the one constant. All people need to do to survive is to be open to the continuous changes. That way, they can see change as an invitation to be creative, productive, and compassionate, and they can accept life's suffering and uncertainty as a prerequisite to love and happiness.

The book has an upbeat ending, just like the Biblical parable that inspired it. The disciples find a safe haven – for the time being, at least – and the seeds that Lauren plants with Earthseed take root. The question of humanity’s salvation remains unanswered. There is a chance that people have become closer, have found a way to communicate better, and the hope remains that one day, they’ll discover a safe home base, whether on this planet or another. In the *Parable of the Sower*, Butler invites readers to think about the possibilities available to humanity, if, in an alarmingly realistic manner, things should go very wrong on this planet.

OVER DE ARTIESTEN

Muzikale alleskunner **Toshi Reagon** (1964) profileerde zich als zanger, gitarist, componist, dirigent, librettist, curator, producer en oprichter van de band BIGLovely. Al vanaf het prille begin legde ze zich toe op diverse genres, van folk tot funk en soul en van blues en rock tot traditionele zwarte, Amerikaanse gospelmuziek. Op zeventienjarige leeftijd speelde Reagon in het folkfestivalcircuit en in 1990 vroeg Lenny Kravitz haar mee op zijn eerste wereldtournee. Hetzelfde jaar debuteerde ze met het album *Justice*. Sindsdien heeft ze onder meer opgetreden in de Carnegie Hall, de Opéra de Paris en Madison Square Garden. Reagon werd bekroond met de NYFA Award for Music Composition, schreef muziek voor twee films die een Peabody Award wonnen, en ontving de Black Lily Music and Film Festival Award for Outstanding Performance. In 2007 werd ze voor haar werk en activisme bekroond door de National Women's History Month. In 2015 betitelde de Ford Foundation haar als Art of Change Fellow. Ze was ook Carolina Performing Arts Mellon Foundation DisTIL fellow (2016) en United States Artist Fellow (2018). In 2015 won *The Blues Project*, een dansvoorstelling waar ze de muziek voor schreef, een Bessie Award. Ze was verantwoordelijk voor het libretto van *Zinnias: The Life of Clementine Hunter* (2013), een opera naar de roman van Jacqueline Woodson en voor *The Temptation of St. Anthony*, beide geregisseerd door Robert Wilson. Ook schreef ze muziek voor *Can I get a Witness: The Gospel of James Baldwin* met Meshell Ndegeocello en *UNISON*,

samen met The Universes. Ze toert met haar band Toshi Reagon and BIGLovely.

Al ruim een halve eeuw heeft **Dr. Bernice Johnson Reagon** (1942) als wetenschapper, singer/songwriter en activist een invloedrijke rol in de (Afrikaans-)Amerikaanse cultuur. Reagon werd geboren in het zuidwesten van de staat Georgia, waar ze opgroeide met het traditionele gospelpertoire. In de jaren zestig was ze samen met Cordell Reagon, Rutha Mae Harris en Charles Neblett medeoprichter van de Freedom Singers, een geëngageerde zanggroep binnen de Student Nonviolent Coordinating Committee (SNCC) van de Amerikaanse burgerrechtenbeweging. Als componist gaf ze met liederen en grotere composities gestalte aan haar sociale en politieke activisme. Daarna was ze met haar vrouwelijke a capella-ensemble The Harambee Singers actief binnen de Black Arts Movement, de artistieke tak van de Black Powerbeweging in de jaren 1965-1975. Van 1973 tot 2004 leidde ze de invloedrijke vrouwelijke a capellagroep Sweet Honey in The Rock. Daarnaast schreef ze de muziek voor diverse film-, televisie-, video en theaterproducties, waaronder de bekroonde documentaires *Eyes on the Prize* (1987-1990) en *Beah: A Black Woman Speaks* (2003) en *Africans in America*. Ook schreef ze samen met haar dochter de muziek en het libretto voor twee opera's van regisseur Robert Wilson: *The Temptation of St. Anthony* (2003) en *Zinnias: The Life of Clementine Hunter* (2013). Reagon is een gezaghebbende autoriteit binnen de Afrikaans-Amerikaanse culturele geschiedenis. Ze is emeritus hoogleraar geschiedenis aan de American University, Emeritus Curator bij het Smithsonian's National Museum of American History.

Reagon werd onder andere bekroond met een Heinz Award for Arts and Humanities (2003), een MacArthur Fellowship (1989), de Leeway National Award for Women in the Arts (2000), de Presidential Medal (2005) en de Charles E. Frankel Prize for Contributions to the Public Understanding of Humanities.

Octavia E. Butler is een Afro-Amerikaanse auteur. Ze ontving een MacArthur Genius Grant en een PEN Lifetime Achievement Award voor haar hele oeuvre. Ze is geboren in Pasadena in 1947 en werd opgevoed door haar moeder en haar grootmoeder. Ze schreef vele, bekroonde romans, waaronder *Parable of the Sower* (1993), een New York Times Notable Book of the Year, en *Parable of the Talents* (1995), winnaar van de Nebula Award voor de beste sciencefictionroman van dat jaar. Hoewel de MacArthur Grant het haar op het laatst makkelijker maakte, moest ze tientallen jaren lang worstelen om het hoofd boven water te houden, omdat haar dystopische romans waarin ze thema's als zwarte identiteit, de opwarming van de aarde, vrouwenrechten en politieke ongelijkheid behandelt, niet populair waren. Gedurende deze jaren werkte Butler onder andere als telemarketeer, chipsinspecteur en afwasser. Na haar overlijden in 2006 begon de belangstelling voor haar boeken toe te nemen en de laatste jaren is haar werk enorm populair geworden. Het is over de hele wereld een succes en wordt onderwezen op meer dan 200 hogescholen en universiteiten; een graphic novel van haar boek *Kindred* was een bestseller in 2017. Haar roman *Dawn* wordt momenteel bewerkt voor televisie door Ava DuVernay. Andere bewerkingen staan ook op de rol.

Volledige biografieën van het creatieve team en de performers staan op parableopera.com

ABOUT THE ARTISTS

The musical polymath **Toshi Reagon** (1964) is a singer, guitarist, composer, musical director, librettist, curator and producer, and founder of the band BIGLovely. Her musical universe has encompassed a variety of genres since the very beginning of her career as an artist, and includes folk, funk, soul, rock, the blues and traditional Black American sacred music. Reagon began performing on the folk festival circuit at the age of seventeen, and was invited to join Lenny Kravitz on his very first world tour in 1990. She released her debut album, *Justice*, the same year. Since then she has performed everywhere from the Carnegie Hall and Madison Square Garden to the Paris Opera House. Reagon is the recipient of an NYFA Award for Music Composition, has composed music for two Peabody Award-winning films, and received The Black Lily Music and Film Festival Award for Outstanding Performance. She was made an honouree of the National Women's History Month in 2007 for her work and activism, and was named an Art of Change Fellow by the Ford Foundation (2015), Carolina Performing Arts Mellon Foundation DisTIL fellow (2016) and United States Artist Fellow (2018). *The Blues Project*, a dance performance with Dorrance Dance for which she provided music, won a Bessie Award

in 2015. Social activism runs through Reagon's veins. Reagon's recent work includes music and the libretto for *The Temptation of St. Anthony* (2003) and *Zinnias: The Life of Clementine Hunter* (2013), an opera based on a novel by Jacqueline Woodson and directed by Robert Wilson. Music for *Can I get a Witness: The Gospel of James Baldwin* with Meshell Ndegeocello and *UNISON* with the Universes. She tours with her *band* Toshi Reagon and BIGLovely.

The scholar, singer/songwriter and activist **Dr Bernice Johnson Reagon** (1942) has played a major role in American and African-American culture for more than half a century. Reagon was born and raised in Southwest Georgia, where she received her grounding in traditional gospel repertoire. She is a founding member with Cordell Reagon, Rutha Mae Harris and Charles Neblett of the Freedom Singers, a musical group within the Student Non-violent Coordinating Committee (SNCC) of the American Civil Rights movement, and began using music as a medium for social and political activism. She led an all-female capella ensemble, The Harambée Singers, known as the Black Power and Black Arts movements (1965-1975), within the context of the movements for equality and justice in the US. From 1973 to 2004, she led yet another influential female capella group, Sweet Honey in the Rock. In addition, she provided music for a variety of film, television, video art and theatre productions, including the award-winning documentaries *Eyes on the Prize* (1987-1990), *Beah: A Black Woman Speaks* (2003) and *PBS' Africans in America*. She also wrote the music and libretto for two operas by director Robert Wilson: *The Temptation of St. Anthony*

(2003) and *Zinnias: The Life of Clementine Hunter* (2013). Reagon is one of the leading authorities in African American Cultural History. She is the professor emeritus of history at the American University, curator emeritus at the Smithsonian's National Museum of American History. She has received a Heinz Award for the Arts and Humanities (2003), a MacArthur Fellowship (1989), the Leeway National Award for Women in the Arts (2000), the Presidential Medal (2005), and the Charles E. Frankel Prize for contributions to the public understanding of the humanities.

Octavia E. Butler was a renowned African American author, recipient of a MacArthur Genius Grant and a PEN Lifetime Achievement Award for her body of work. Born in Pasadena in 1947, she was raised by her mother and her grandmother. The author of many award-winning novels, including *Parable of the Sower* (1993), a New York Times Notable Book of the Year, and *Parable of the Talents* (1995), winner of the Nebula Award for the best science fiction novel published that year, she was way ahead of her time: though the MacArthur Grant made life easier in later years, she struggled for decades when her dystopian novels exploring themes of Black injustice, global warming, women's rights and political disparity were not in commercial demand. During these years of obscurity Butler, worked as a telemarketer, potato chip inspector, and dishwasher, among other things. At the time of her death in 2006, interest in her books was beginning to rise, and in recent years, her work has become timely and hugely popular among all kinds of readers. Sales overall have increased worldwide, her work is taught in over 200 colleges and univer-

sities nationwide; and a graphic novel adaptation of her book *Kindred* was a #1 New York Times Bestseller in 2017. In media, her novel *Dawn* is being developed for television by Ava DuVernay and other works are also in production.

For complete biographies of creative team and performers, please visit parableopera.com

internationaal
podiumkunsten
amsterdam

7 juni – 1 juli 2018
download de
app van het festival

HOLLAND FESTIVAL

VRIENDEN

Het Holland Festival heeft geluk – met Vrienden die van kunst houden, die graag kunstenaars van wereldklasse ontdekken en die het festival willen helpen om het beste, nieuwe werk te presenteren, initiëren en (co-)produceren. De Vrienden vormen het hart van het festival. Dankzij hun genereuze steun kunnen we elk jaar een spannend programma presenteren. Het verheugt ons dat we u deze voorstelling mede dankzij de Vrienden van het Holland Festival kunnen tonen.

**Ruth Mackenzie en Annet Lekkerkerker,
directie Holland Festival**

FRIENDS

The Holland Festival is lucky – with Friends who are passionate about art, welcoming to our world class artists, ambitious to help the festival to present, commission and (co-)produce brilliant new work. Friends are the heart of the festival and their generous support helps the festival to create an exciting programme each year. We are delighted to be able to present this performance with support from the Friends of the Holland Festival.

**Ruth Mackenzie and Annet Lekkerkerker,
board Holland Festival**

HOLLAND FESTIVAL 2018

directie

Ruth Mackenzie, *artistiek directeur*
Annet Lekkerkerker, *algemeen directeur*

raad van toezicht

Martijn Sanders, *voorzitter*
Gert-Jan van den Bergh
Mavis Carrilho
Ben Noteboom (tot 1 april 2018)
Jet de Ranitz
Tom de Swaan

Het programma van het Holland Festival kan alleen tot stand komen door subsidies, bijdragen van sponsors en fondsen en door de gewaardeerde steun van u, ons publiek.

hoofdbegunstiger

Fonds 21

productiepartner

Ammodo

subsiënten

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Gemeente Amsterdam

fondsen, sponsors en instellingen

Rabobank Amsterdam, BankGiro Loterij Fonds, Casa, Ernst von Siemens Music Foundation, Kempen, Goethe-Institut, Westergasfabriek/MeyerBergman, Prins Bernhard Cultuurfonds, Brook Foundation, European Cultural Foundation, British Council, Automobielfabriek Van Vloten, Lloyd Hotel, Het Kersjes Fonds, Ambassade van de Verenigde Staten, Institut Français, Ambassade van Frankrijk, Ambassade van Spanje, Hellingman & Zn.

HF Business

Beam Systems, Clifford Chance LLP, De Nederlandsche Bank N.V., DoubleTree by Hilton, G&S Vastgoed, Loyens & Loeff, Ngage Media, Tata Consultancy Services, Ten Have Change Management, WPG Uitgevers B.V.

mediapartners

NTR, VPRO

board of governors

De genereuze, meerjarige verbintenis van de Governors is van groot belang voor de internationale programmering van het Holland Festival en met name voor het aangaan van internationale coproducties.

G.J. van den Bergh en C. van den Bergh-Raat, Leni Boeren, Jehan van Dijk, Bernard en Ineke Dijkhuizen, Jeroen Fleming, A. Fock, H.J. ten Have en G.C. de Rooij, J. Kat en B. Johnson, Ton en Maya Meijer-Bergmans, Françoise van Rappard-Wanninkhof, M. Sanders, Tom de Swaan, Elise Wessels-van Houdt, H. Wolfert en M. Brinkman
Governors die anoniem wensen te blijven.

hartsvrienden

R.F. van den Bergh, Kommer en Josien Damen, Sabine van Delft-Vroom, J. Fleury, Tex Gunning, V. Halberstadt, Nienke van den Hoek en Alexander Ribbink, Wendy van Ierschoot, Isaac en Francien Kalisvaart, Giovanna Kampouri Monnas, Luuk H. Karsten, Kristine Kohlstrand, Joost en Marcelle Kuiper, Monique Laenen en Titus Darley, Cees Lafeber, Emma Moloney, Sijbolt Noorda en Mieke van der Weij, Ben Noteboom, Robert Jan en Mélanie van Ogtrop-Quintus, Jeroen Ouwehand, Anthony en Melanie Ruys, Rob van Schaik en Wijnanda Rutten, Patty Voorsmit

beschermers

Lodewijk Baljon en Ineke Hellingman, S. Brada, Frans en Dorry Cladder-van Haersolte, J. Docter en E. van Luijk, Huub A. Doek, L. Dommering-van Rongen, Marry de Gaay Fortman, E. Granpré Moliere, M. Grotenhuis, S. Haringa, J. Houwert, W. en J. Jansen-Straver, R. Katwijk, R. Kupers en H. van Eeghen, J. Lauret, A. van der Linden-Taverne, F. Mulder, Adriaan en Glenda Nühn-Morris, G. van Oenen, Marinus Pannevis en Caroline Polak, H. Pinkster, Pim en Antoinette Polak, H. Sauerwein, C.W.M. Schunck, I.R. Snelleman en A. Vreugdenhil, A.N. Stoop en S. Hazelhoff, K. Tschennett, Wolbert en Barbara Vroom, P. Wakkie, O.L.O. en Tineke de Witt Wijnen-Jansen Schoonhoven, Martine Willekens

begunstigers

F. van Alkemade, B. Amesz, A. van de Beek en S. van Basten Batenburg, Ellen Birnie, Co Bleeker*, K. Bodon, Jan Bouws, E. Bracht, W.L.J. Bröcker, F. van den Broek, G. Bromberger, Rachel van der Brug, D. de Brijn, G. van Capelleveen, M. Daamen, J. Dekker, M. Doorman, Chr. van Eeghen*, J. van der Ende, Ch. Engeler*, E.L. Eshuis*, E. de Graaff Van Meeteren, F. Grimmelikhuisen, D. Grobbe, Annelies Heidstra en Renze Hasper, J. Hennephof, G. van Heteren, L. van Heteren, B. van Heugten S. Hodes, J. Hopman*, J. Houtman, E. Hummelen, Yolanda Jansen, P. Jochems, Jan de Kater, J. Keukens, A. Ladan, M. Le Poole, M. Leenaers, K. Leering, M. Levenbach, T. Liefwaard, A. Ligeon, Hanna van der Linden, T. Lodder, Ken Mackenzie, A. Man, D. van der Meer, E. van der Meer-Blok, A. de Meijere, E. Merkx, Jaap Mulders*, H. Nagtegaal, La Nube, Kay Bing Oen*, P.M. Op de Coul, E. Overkamp en A. Verhoog, P. Price, F. Racké, H. Ramaker, Wessel Reinink, L. Remarque-van Toorn,

M. Roozen, A. Schneider, H. Schnitzler, G. Scholten, Joanne Schouten, E. Schreve-Brinkman, R.W. Siemers en I. Janssen, P. Smit, G. Smits, A. Sonnen, W. Sorgdrager en F. Lekkerkerker, K. Spanjer, C. Teulings, H. Tjeenk Willink, A. Tjoa, M. Tjoe-Nij, Y. Tomberg, H. van der Veen, M.T.F. Vencken, R. Verhoeff, A. van Vliet, R. Vogelenzang, F. Vollemans, M.M. de Vos van Steenwijk, A. Wertheim, M. van Wulfften Palthe, M. Yazdanbakhsh, P. van der Zant, M.J. Zomer, P. van Zwieten en N. Aarnin.
* extra bijdrage

jonge begunstigers

Helene Bakker, Aram Balian, Ilonka van den Bercken, Maarten Biermans, Femke Bijlsma, Femke Blokhuis, Jasper Bode, Quirijn Bongaerts, Melanie Bosveld, Jonne ter Braak, Tessa Cramer, Dirk Dekker, Snezana Djordjevic, Matthijs Geneste, Susan Gloudemans, Marte Guldemon, Pieter Guldemon, Hagar Heijmans, Ric van Holthe tot Echten, Brendon Humble, Jort van Jaarsveld, Bram de Jaeger, Daan de Jong, Ytha Kempkes, Marc Koehler, Bas Köhler, Aron Kovacs, Judith Lekkerkerker, Gustavo López, Pieter van der Meché, Frans Muller, Britt Ootes, Boris van Overbeeke, Jill Pisters, Menzo Reinders, Peter Ruys, Guus Schaepman, Reinout Steenhuizen, Stephan van Steenveldt, Eerke Steller, Farid Tabarki, David van Traa, Frank Uffen, Helena Verhagen, Frank Verschoor, Tristen Vreugdenhil, Danny de Vries.

liefhebbers

Alle 688 Liefhebbers.

Vrienden die anoniem wensen te blijven.

WORD VRIEND

Het Holland Festival heeft uw steun nodig. Als Vriend draagt u bij aan het succes en de bloei van het festival.

Liefhebber - vanaf € 55 per jaar
U ontvangt dit programmaboek gratis, u heeft voorrang bij de kaartverkoop en u krijgt korting op tickets.

Begunstiger - vanaf € 250 per jaar (of € 21 per maand)
Uw bijdrage komt rechtstreeks ten goede aan de internationale programmering van het Holland Festival. Als Begunstiger heeft u recht op vrijkaarten en andere aantrekkelijke privileges.

Jonge Begunstiger - vanaf € 250 per jaar (of € 21 per maand)
Ontvang dezelfde privileges als de Begunstigers én neem deel aan een speciaal programma waarin je elkaar ontmoet en voorstellingen geselecteerd zijn die je niet mag missen.

Beschermer - vanaf € 1.500 per jaar (of € 125 per maand)
Als dank voor uw aanzienlijke bijdrage aan de internationale programmering van het Holland Festival ontvangt u een uitnodiging voor de openingsvoorstelling en voor exclusieve bijeenkomsten, naast vrijkaarten en andere privileges.

Hartsvriend - vanaf € 5.000 per jaar
Als Hartsvriend van het Holland Festival nodigen we u uit om dichterbij de makers te komen. Met gelijkgestemden en gasten van het festival verwelkomen we u graag op speciale gelegenheden en geven u een blik achter de schermen.

JOIN US

The Holland Festival needs your support.
Join us now as a festival Friend and contribute to the festival's ongoing success and growth.

Liefhebber - from € 55 annually
You will receive programme books such as this one for free, have access to advance ticket sales and get discounts on tickets.

Begunstiger - from € 250 annually (or € 21 per month)
Your contribution goes directly to the Holland Festival's international programming. As a Begunstiger, you have a right to free tickets and other attractive privileges.

Jonge Begunstiger - from € 250 annually (or € 21 per month)
Receive the same privileges as the Begunstigers and also take part in a special programme in which you meet each other at selected shows that are too good to miss.

Beschermer - from € 1.500 annually (or € 125 per month)
As thanks for your considerable contribution to the Holland Festival's international programming, you receive an invitation to the opening performance and exclusive gatherings in addition to free tickets and other privileges.

Hartsvriend - from € 5.000 annually
We invite Holland Festival Hartsvrienden to become more closely acquainted with the makers of the Festival and meet like-minded people and guests.

Geefwet

Sinds 1 januari 2012 is het nog aantrekkelijker om het Holland Festival te steunen vanwege de Geefwet. De Geefwet houdt in dat giften aan culturele ANBI's met 25% verhoogd mogen worden tot een maximum aan schenkingen van € 5.000 per jaar. Schenkt u meer dan € 5.000, dan kunt u het resterende bedrag voor het reguliere percentage (100%) aftrekken van de inkomstenbelasting.

De voordelen van de Geefwet gelden voor alle belastingplichtigen (particulieren en bedrijven) en zijn van toepassing op zowel eenmalige als periodieke schenkingen.

Voordeel van een periodieke schenking

Een eenmalige gift is beperkt aftrekbaar voor de belasting. Het totaal van de giften op jaarbasis dient hoger te zijn dan 1% (drempel) met een minimum van € 60 en kan tot maximaal 10% (plafond) van het inkomen worden afgetrokken.

Een periodieke gift is een gift waarbij voor een periode van ten minste vijf opeenvolgende jaren een gelijke uitkering wordt gedaan, vastgelegd in een periodieke akte. De gift is volledig aftrekbaar zonder aftrekdrempel of aftrekplafond.

Wilt u ook Vriend van het Holland Festival worden? Ga voor meer informatie en een aanmeldformulier naar hollandfestival.nl (Steun HF) of neem vrijblijvend contact op met Nicole Mooij op 020 – 788 21 14.

Donations to the Festival are tax-deductible

A special tax law is in effect, since 1 January 2012, which makes it more advantageous to make charitable donations. Called the 'Geefwet', this law allows you to claim your deductions to cultural organizations with ANBI status with an additional 25% for tax benefits (a total of 125%). The Holland Festival has such an ANBI status. The fiscal advantage applies to donations that total a maximum of € 5.000 annually. If you donate more than € 5.000 to registered charities, you can deduct the remaining amount for the regular percentage (100%). The advantages of the Geefwet apply to all taxpayers (private parties and businesses) and are applicable to both individual and periodical gifts.

Advantages of a periodical gift

Restrictions apply to deductions for individual gifts. Individual gifts are tax-deductible when the total amount of gifts given in one year surpasses 1% of your income, with a minimum of € 60. The amount given above the minimum threshold is tax-deductible. The maximum deductible amount is 10% of your threshold income. There are fiscal benefits for periodical gifts with an annuity construction for five years and upwards. If you choose to support the Holland Festival for a minimum of five years, your gift will be fully tax-deductible.

If you would like to join us, go to our website hollandfestival.nl (Support HF) for more information or call Nicole Mooij for an informal talk without obligations: 020 – 788 21 14.

COLOFON COLOPHON

Holland Festival

Piet Heinkade 5

1019 BR Amsterdam

tel. +31 (0)20 – 788 21 00

info@hollandfestival.nl

www.hollandfestival.nl

eindredactie en opmaak

editorial and lay-out

Holland Festival

tekst text

Vincent Kouters

vertaling translation

Brendan Monaghan

ontwerp design

thonik

foto's photo's

cover © Paul Marotta

druk printing

Tuijtel, Hardinxveld-Giessendam

© Holland Festival, 2018

Niets uit deze uitgave mag op welke wijze dan ook worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het Holland Festival.

No part of this publication may be reproduced and/or published by any means whatsoever without the prior written permission of the Holland Festival.

hoofdbegunstiger productiepartner

FONDS 21

A
O M
D M
O

Rabobank

mede mogelijk gemaakt door

BankGiro Loterij | **FONDS**

Hfyoung

**DIT PROGRAMMA MAAKT
DEEL UIT VAN HET
HF YOUNGPROGRAMMA.**